

Kouvola 20.12.2021

Vetoamus

Valtioneuvosto

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lääkärihelikopterin sijoituspäätöksen säilyminen Utissa

Kymenlaakson liiton maakuntahallitus on huolestunut tiedoista, joiden mukaan ministeriryhmän esitystä vuodelta 2019 nyt oltaisiin muuttamassa Kouvolan Utin tappioksi. Kaakkois-Suomen lääkärihelikopterin sijoittamisesta on tehty useita selvityksiä, joissa toiminnan perusteita on käsitelty eri näkökulmista.

HYKS-akuutti/ yl Markku Kuisma teki vuonna 2018 todellisiin ensihoidon kiireellisiin tehtäviin perustuvan laskelman, jossa Utti sijoituspaikkana olisi tavoittanut selvästi suuremman osan tehtävistä kuin Lappeenranta. Tuo selvitys perustui reaali maailmaan, eli 100 kilometrin tehtäväsäteeseen. Sen mukaan Utista tavoitettaisiin myös selvästi enemmän Etelä-Savon tehtäviä. Selvityksen perusteella HYKSin ensihoitokeskus, joka on terveydenhoitolain perusteella erityisvastuualueen ensihoitoa koordinoiva taho lääkärihelikopterit mukaan lukien, puoltaa Uttia sijoituspaikaksi. Utin tehtäväsäde olisi pääasiassa valtakunnanrajojen sisäpuolella toisin kuin Lappeenrannan. Lisäksi Kymenlaakson rannikko saaristoineen olisi helikopterin tavoitettavissa.

Selvitysmies Jyri Liljan selvitys lääkärihelikopteritoiminnasta v. 2019, päättyi yllättäen esittämään jälleen sijoituspaikaksi Lappeenrantaa, vaikka ministeriryhmä oli aiemmin päätenyt esittämään sijoituspaikaksi Uttia. Selvityksen epätasapuolisuus näkyy Liljan kuulemien asiantuntijoiden luettelossa, jossa suurin osa kuulluista edustaa lentotoimintaa. Terveydenhoidon edustajista kuultuina on ollut useita Eksoten edustajia, mutta ei yhtään Kymenlaakson edustajaa.

Molempien STM:n nimissä tehtyjen selvitysten näkökulma on ensisijaisesti lentotoiminnassa. Asiassa on kuitenkin ensisijaisesti kysymys lääkärihoitoisen ensihoidon vieminen hätätilanteessa hoitoa tarvitsevan potilaan luo, ja potilaan kuljetus tapahtumapaikalta hoitopaikkaan tapahtuu useimmiten maitse. Mahdollisimman suuren väestön tavoittaminen on siis nähtävä tämän toiminnan ensisijaisena motiivina. Potilaiden tavoitettavuuden kannalta HYKS- akuutin selvitys päättyy pitämään Uttia lääkärihelikopterin suositeltavana sijaintipaikkana, kun taas molemmat STM-selvitykset suosittelivat Lappeenrantaa. Vaikka julkisuudessa on esitetty ajatus Vantaan lääkärihelikopterin ja Uttiin sijoitettavan yksikön päällekkäisyydestä, niin tosielämän tehtävissä tällaista päällekkäisyyttä ei ole. Tämä johtopäätös vahvistuu HYKS- akuutin tekemässä selvityksessä.

Tänä syksynä asia on noussut jälleen keskusteluun, ja esiin on tuotu mitä moninaisempia esteitä sille, että lääkärihelikopteri sijoittuisi Uttiin edellisen hallituksen tekemän päätöksen mukaisesti. Hyvin kuvaavaa toiminnassa on ollut se, että asian valmistelu ei käytännössä ole edennyt vuodesta 2019 syksyyn 2021 juuri lainkaan, mutta nyt on tullut todellinen kiire. Selvityksiä ja lausuntoja on pyydetty muutaman päivän jopa

muutaman tunnin varoitusajalla, ja aina kun yksi peruste on osoitettu virheelliseksi tai asia on ratkaistu, niin jo toinen este on ollut valmiina selvitettäviksi. Valmistelu on näyttäytynyt siltä, kuin asiaa ei haluttaisikaan ratkaista tehdyn päätöksen mukaisesti, vaan erilaisilla viivytyksillä saada lääkärihelikopteri siirretyksi Lappeenrantaan, josta se tavoittaisi huomattavan vähemmän väestöä kuin Utissa. Tämänkaltainen toiminta ei lisää kansalaisten luottamusta poliittiseen päätöksenteon järjestelmään, päinvastoin.

Näiden tosiasioihin perustuvien argumenttien vuoksi Kymenlaakson maakuntahallitus vaatii lääkärihelikopteritoiminnan sijoituspaikaksi ministerityöryhmän 2019 esittämin perustein Kymenlaaksoa ja siellä Kouvolan Uttia.

KYMENLAAKSON LIITTO

Maakuntahallitus

Jukka Nyberg
maakuntahallituksen pj.

Jaakko Mikkola
maakuntajohtaja